

19 Јули, 1919 год.

59866

1919, 8

Страна 1 лт.

БЮЛЕТЕНЪ № 8.

на врѣменното прѣдставителство на обединената бивша
:: :: вжтрѣшна македонска револуционна организација :: ::

Да живѣе свободна
и независима Маке-
дония — стожерътъ
на балканския миръ
и балканската феде-
рация!

Македония обезличена.

Македонското освободително дѣло бѣ постигнало единъ крупенъ успѣхъ съ историческо значение, който не можа да бѣде отбѣлѣзанъ на врѣмето, поради бързо стеклитѣ се шеметни събития. Прѣзъ послѣднитѣ години отъ турското владичество въ Македония, тя бѣ заличила прѣдъ европейската обществена и политическа свѣсть като величина съ голѣмо нравствено значение и се бѣ наложила на вниманието ѝ като отдѣлна единица съ специфиченъ образъ, съ свои политически тѣжнениа и стрѣмежи, макаръ и да съставляваше нераздѣлна частъ отъ Турция. Тя бѣ достигнала до успѣха да олицетворява прѣдъ външния свѣтъ турската империя, макаръ и да бѣ въ нея само едно кѣтче, да бѣде мѣрилото на вжгрѣшното нейно политическо положение, съ нейната съдба съкашъ бѣ свързана оная на цѣлата държава.

Това се бѣ отразило и върху положението и въ самата турска държава. Послѣдната ориентираше своята политика съ него и се силѣше да отговори на изискванията му. Македония бѣ центъра на вниманието

житѣ на турските управници, които неспираха за нея всичко, що имѣ бѣ по силитѣ. Въ резултатъ малката Македония стана голѣмъ вжтрѣшенъ факторъ въ империята и изигра крупна роля въ нейния вжтрѣшенъ животъ. Конституционния прѣвратъ въ турската империя прѣзъ 1908 год. съ всичкитѣ фатални послѣдствия за нея отъ него, бѣ рожба и дѣло почти изцѣло на Македония — тукъ бѣ извора на свѣтлината, която озари макаръ и врѣменно умиращата Турция съ лъчи отъ надежда за възраждане; въ нея се породиха свободолюбивитѣ вѣяния, отъ нея излѣзна инициативата за революцията и въ нея се намѣриха сили за нейното реализиране и стабилизиране. Солунъ дълги години оспорваше първенството на Цариградъ въ фактическото ръководство на държавното кормило въ Турция.

Ако този успѣхъ не можа да бѣде използванъ за реални придобивки по македонския въпросъ, вслѣдствие бързо стеклитѣ се неблагоприятни за това обстоятелства, той и днесъ не е изгубилъ своята стойностъ и вжтрѣшното си значение за страната. Македония по свой починъ и по силата на своя собственъ животъ обособи сама себе си въ отдѣлна морална единица, съ своя специфична идеология и съ свой политически лозунгъ — областно самоуправление, което се мжчеше да реализира съ свои собствени сили и сръдства. Дългата и опорита неравна борба сръшу турското политическо владичество подъ знамето на горния лозунгъ, епическитѣ подвизи на безброй безименни дѣйци въ редоветѣ на вжтрѣшната революц. организация, нейна рожба, които рекламиратъ високо единъ възвишенъ идеализъмъ, голѣмъ духовенъ подъемъ и силно политическо съзнание на населението, ще спазятъ за винаги възпитателното си значение за поколенията и ще бждатъ за тѣхъ скъпи исторически спомени, които ще крѣпятъ духа имъ при евентуални нещастия.

Днесъ какво прѣдставлява Македония?

Македония днесъ обезличена прѣлъ външния свѣтъ, обезнадеждена, опустошена и обезлюдена, вжтрѣшно докарана отъ върха на нѣкогашна нравствена величина до положението на едно нищожество, прѣдставлява отъ себе си чисто и просто една безстопанствена земя, прѣдопрѣдѣлена за плячка и грабѣжъ на съсѣдитѣ, както всѣка африканска областъ, нейната съдба е прѣдметъ на всѣвъзможни политически комбинации, прѣговори и договори отъ 1912 гоеина насамъ едни отъ други по-неморални, въ които сж игнорирани напълно локалитѣ нейни интереси и желанията на населението ѝ.

По тоя начинъ Македонското население, което е било съкровищницата на най-чистия национализъмъ и за запазване народното име е търпѣло съ вѣкове физически и морални терзания; онова население, което съ десетилѣтия е било носителъ на възможния най-чистъ политически идеализъмъ и бѣ станало класическо съ своитѣ борби за правда и свобода, при доказано политическо съзнание и несъкрушимъ поривъ къмъ свободенъ политически животъ — това население днесъ, въ вѣка на национализма и въ момента на политическото самоопредѣление на народитѣ, се третира като безчувствена и несъзнателна въ национално отношение маса, която съ едно драсване на перото на нѣкои държавници, може да бѣде осждана на национално прѣтопяване, на това население днесъ се отрича правото на свободенъ политически животъ, когато арменци, арнаути и даже евреи добиватъ гарски и верски свобода, надъ него виси призрака на полити-

ческо и национално подтисничество, като продължение на старото му робство?

На какво се дължи новия курсъ на македонския въпросъ?

Въ послѣднитѣ балкански войни, идейното, моралното и почтенното, а заедно съ това общото за всички воюващи държавици, стоеше въ двѣтѣхъ основни задачи — да се даде политическа свобода на македонското едноплеменно тѣмъ население и да се гарантира националното съществуване на всѣка отъ народноститѣ му. Това бѣха и основнитѣ положения, съ които войнитѣ бѣха мстивирани, които имъ дадоха смисълъ и морална стойностъ прѣдъ външния свѣтъ и раздвижиха народитѣ имъ и внесоха въ тѣхъ ентусиазмъ, понеже отговаряха напълно на племеннитѣ имъ аспирации. Логичния край на тая мисия на държавниците бѣ — да запазятъ локалния областенъ характеръ на македонския въпросъ и върху тая база да уредятъ една такава политическа организация на областта, която да може да бжде общо приета отъ всички, съ огледъ да бждатъ избѣгнати всѣкакви конфликти между тѣхъ.

Вмѣсто това държавниците прокламираха свои държавни интереси въ Македония, като база на политиката си по македонския въпросъ и за разрѣшението му прѣгърнаха пѣтя на политическитѣ комбинации чрѣзъ прѣговори и договори, въ които локалнитѣ интереси на Македония и желанията на населението ѝ бѣха напълно игнорирани. Тѣ анулираха македонския въпросъ като отдѣленъ политически такъвъ и вмѣсто него създадоха български, гръцки и сръбски въпроси въ Македония. По националния въпросъ, въ свръзка съ акцията за националното обединение, възтържествуваха отивратителното лицемерие и лжжата. Сърбия потегли да дири сръби до околноститѣ на Солунъ и Малешъ; Гърция прѣкрачи далечъ границитѣ на елинизма и намѣри елини въ Ахх.Челебийско и Неврокопско, а България въ своята обединителна акция даде прѣдпочитание на политическия елементъ въ нея, прѣдъ чисто националния, като прѣдпостави анексията на Македония къмъ нея за непрѣменно условие, даже при риска да бждатъ откъснати части отъ българското тѣло. Всичкитѣ тѣ и днесъ упорствуватъ всѣка въ своя пѣтъ, макаръ и да стана ясно за всички, че политическитѣ комбинации между тѣхъ по македонския въпросъ, на новата база даже, ако биха били възможни, ще иматъ 2 крупни недостатѣци: а) че не могатъ да турятъ опрѣдѣлена граница между стрѣмежа за национално обединение и оня за завоевания при доказаната и подчертана липса на добра воля и духъ на примиримостъ и справедливостъ въ държавното имъ ръководство; б) че съдържатъ голѣми отклонения отъ строгата справедливостъ въ ирилагането на националния принципъ, като ще оставятъ по-голѣми или по-малки части отъ племената подъ инородно господство, като сигуренъ залогъ за бждащи раздори и войни между тѣхъ.

Ето кждѣ се крие причината на обезличаването на Македония. Македонското население отстъпи прѣдъ помогнитѣ отъ него фактори, то сви борческото си знаме, завлѣче се въ вихѣра на войнитѣ и се остави да чака своето бждаще благо въ неизвѣстната сждба. Това закръгли обезличаването на Македония.

Кому бѣ полезно обезличаването на Македония?

По видимому обезличаването на Македония излѣзна въ полза на Гърция и Сърбия, защото едната и другата въ стрѣмежа си да изтикатъ България отъ Вардарската

долина и отъ морето никога не сж били въ положение по-благоприятно отъ днешното, като фактически владѣтели на тия мѣста, като побѣдители и като съюзници на великитѣ сили, които днесъ рѣшаватъ сждбинитѣ на свѣта,—и обратното,—България никога не е била въ положение по-неблагоприятно отъ сегашното въ тоя споръ по причини обратни на горнитѣ и още защото слѣдъ изгубването борбата съ оръжие, кждѣто бѣ нейната сила, остана да се бори съ перото, безъ да може свободно да си служи съ него.

Обаче, всичко това има само относително значение. Сърбия и Ромъния сжко платиха своето тържество прѣзъ 1913 година само 2 години слѣдъ това, България днесъ дрѣмща чака наградата за своитѣ побѣди надъ Сърбия прѣзъ 1915 година. Кой може да гарантира тѣхъ пъкъ и насъ отъ бждащи подобни изненади, като оставатъ на лице всички елементи, които обусловяваха македонския въпросъ съ всичкитѣ му фаталности за заинтересованитѣ въ него фактори?

Македония какъ трѣбва да се отнесе по дѣлото на нейното обезличаване и послѣдствията отъ него?

България, Гърция и Сърбия безспорно извоюваха прѣдъ свѣта за себе си извѣстно право на претенции по бждшата политическа сждба на Македония слѣдъ войнитѣ, въ които вложиха рискъ и дадоха значителни жертви, но отъ това тѣхно право произхожда ли задължение за Македония да се самопожертвува за тѣхъ, и да слѣе своята сждба съ тѣхната, дори при благоприятни за нея перспективи? Това тѣхно право е ли с толкова неограничено, че да отнѣма на Македония нравственото право да подири сама своето спасение прѣдъ прага на своята гибель? То съдържа ли въ себе достатъчно нравственъ елементъ, който би имъ далъ основание да смѣтатъ подобно поведение отъ страна на Македония за неморално? Тѣхното настояничество обхваща ли политическитѣ тѣжнениа и желаниа, които тя самостоятелно отстояваше въ продължение на 40 години, за да смѣта тѣхнитѣ акции като продължение на своето освободително дѣло и да се откаже тя отъ него. Всѣки македонски българинъ трѣбва да си зададе горнитѣ питання и съобразно схващанията си съ чиста съвѣсть да си даде отговора и да напжтва своята дѣйность.

За насъ отговора на всички горѣ — приведени въпроси е отрицателенъ и нуждата отъ проява на самостоятеленъ животъ отъ страна на Македония никога не е била по-належаща отъ днесъ, никой другъ моментъ не е билъ по-подходящъ отъ днешния, Македония да използва прѣдъ свѣта грамадния свой мораленъ капиталъ на 40 годишенъ борецъ за свобода; никога повече отъ днесъ, една македонска освободителна дѣйность на самостоятелна нога не е имала смисълъ и значение, защото никога участъта на Македония не е била застрашавана по-вече отъ днесъ. Нѣщо по-вече, днесъ, когато тя рискува да бжде осждена и наказана, безъ да бжде тя виновна въ нѣщо, когато надъ главата ѝ стоятъ джелати съ ножове въ ржцѣтъ да я режатъ на части и когато надъ нея цѣлата или части отъ нея, витае празрака на ново робство—увѣнчано и гарантирано,—когато за винаги ѝ се отнѣма всѣка надежда за миренъ и спокоенъ животъ, тя ще измѣни на своето минало и ще манкира на елементарния свой дългъ къмъ себе си, ако безропотно се подчини на наложената ѝ сждба и съ скръстени ржцѣ остане да бжде нѣмъ свидѣтель на своята смъртъ, която хлопа на вратата ѝ — тя, борческата и вѣчно размир-

ната страна! Македония съ своя нравственъ обликъ, блѣ-
стящъ ореолъ на идеаленъ борецъ за правда и свобода
— трѣбва да се изправи днесъ прѣдъ свѣтовната поли-
тическа съвѣсть и да издигне високо гласъ въ защита
на своитѣ специфични права и интереси. Ний сме увѣре-
ни, че тази нейна постѣпка ще има голѣмо нравствено
значение прѣдъ старитѣ ѝ познайници въ свѣта и ще
подбие сериозно неморалнитѣ домогвания на нейнитѣ вра-
гове и бѣдащи поробители.

Македонското население, което не се побоя да обя-
ви борба срѣщу една империя, особено сегашното поко-
ление на българското население, израсло въ революцион-
на атмосфера, калено въ борби и страдания, не би се
спрѣло прѣдъ страха отъ новитѣ му властелини, да из-
пълни дълга си къмъ родината, но то е поставено
въ положение на абсолютна физическа невъзможность да
стори това, нито е освѣтлено върху истинското полити-
ческо положение на родината му.

Македонската емиграция въ България, въ която
влиза цвѣта на македонското население, е призована
днесъ по-вече отъ всѣки ижтъ да замѣсти своитѣ поро-
бени съотечественици и да прѣдстави Македония прѣдъ
външния свѣтъ въ нейния старъ нравственъ обликъ, да
изрази смѣло и открито истинскитѣ чувства и желания
на македонското население.

Ний канимъ по-здравитѣ елементи отъ нея, групи-
рани около насъ, да се заематъ за работа съ оная енер-
гия и прѣданостъ, която сериозността и положението
налагатъ, за да отриятъ сълзитѣ на своитѣ близки тамъ
и да опровергаватъ оная атестация на безучастие и без-
чувствие къмъ сѣдбата на прямата ни родина и на бези-
дѣйность по освободителното дѣло, която тя самата си
е дала до сега въ България въ лицето на своитѣ водители.